

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Sărbătoarea Sfințelor Paști în Cluj

— Terminarea zidirii Catedralei este o necesitate inamănabilă —

Atmosfera religioasă în rândurile credincioșilor, trebuitoare la serbarea deamnă și creștinească, nu numai convențională, a patimilor și învierii Mântuitorului nostru Isus Christos, în acest an a fost sporită de numărul îndoit mai mare ca până acum, a celor ce au căutat să se împărtășească de harul sfințelor taine a mărturisirii și cuminecturii. Cu deosebită bucurie a fost relevat numărul neașteptat de mare al studenților și studenților universitari. Se vede că influențele curentelor antireligioase nu prind în sufletele studenților, ci viază în ele credința creștină.

Toate serviciile religioase au fost astfel săvârșite, ca să satisfacă celor mai pretențioase așteptări. Evangheliile sfințelor patimi, au fost cetite de P. S. Sa. Episcopul Nicolae, de dnii protoierei-consilierii și demnitari eparhiali, protopopul, profesorii Academiei teologice, parohul locului și ceilalți preoți, producând prin frumusețea și varietatea cetirilor impresii de profundă evlavie, cari au fost îndoite de cuvintele răscolitoare a tuturor simțirilor religioase, din predica rostită de protopopul Nicolae Vasiiu.

Vineri seara, în fața mormântului făcut și împodobit într-o frumusețe deosebită de doamnele din Soc. Ortodoxă, s'a cântat prohodul de corul mixt al catedralei, condus de profesorul Golumba, oficiind trei preoți și doi diaconi. Impresionata slujbă a fost sporită în evlavie de aleasa cuvântare rostită de dl protodiacon Dr. I. Vască, decanul Academiei teologice.

Slujba Învierii a fost oficiată de P. S. Sa încunjurat de 8 protoierei, preoții și diaconii aflători în Cluj, de față fiind toate autoritățile civile și militare și credincioși

de 10-ori mai mulți decât putea cuprinde încăperea bisericii. Troparul Învierii, vestit de salve de pușcă și clopotele catedralei celei mari, a fost cântat de acelaș cor mixt, acompaniat de muzica militară.

În ziua de Paști, P. Sf. Sa, încunjurat de acelaș sobor de preoți a săvârșit o așa de frumoasă liturghie, cum în puține locuri se va mai fi servit (e mărturisirea celor mai de seamă credincioși ce au asistat la ea). A predicat P. Sf. Sa, înmănunchind însemnătatea sărbătorii cu sfaturi de adevărată viață creștinească. A doua zi a servit un sobor mai mic de preoți și a cuvântat prot. Dr. S. Stanca, cons. eparhial, vorbind despre înviere și însemnătatea ei din punct de vedere religios.

*

Slujba sfintei Învieri în Cluj, cu tot fastul ce i s'a dat și'n trecut și cu deosebire în anul acesta, n'a ajuns încă să-și primească acel timbru de solemnitate care să impresioneze adânc sufletele credincioșilor, așa cum impresionează de pildă la sate sau la orașe unde s'a creat o tradiție. Pedeca întru ajungerea acestui ideal de solemnitate înălțătoare, e în primul rând *micimea bisericii* și mulțimea prea mare a credincioșilor doritori de mângăiere sufletească. Numai cine a asistat la înviere în Cluj, își poate da seama de lumea de credincioși ce s'a adunat, de îmulzeala, și sfortările poliției de a ținea ordine (ca la o paradă națională de 10 Mai).

Iată unul dintre cele mai puternice argumente pentru a ajunge cât mai în grabă la o biserică încăpătoare și corespunzătoare, nu numai demnității episcopiei noastre ci și credincioșilor ei aleși, dintr'un

oraș atât de intelectual cum este Clujul. Isprăvirea Catedralei a devenit o *necesitate* înamănabilă, o obligație ce o are Statul de împlinit față de 10 mii credincioși ortodocși din Cluj, așezați aici pentru necesitățile Statului, din toate colțurile României mari. Viața religioasă a acestor credincioși nu mai poate fi silită să se manifeste în umilința și strâmtoarea bisericuții ce o avem. Nu Clujului și ardelenilor și nici episcopiei noastre se zidește noua catedrală ci țării întregi, vieții sufletești și religioase a celor 14 milioane de români ortodocși dintre cari, unul fiecare, aduși de necesitățile Statului român, oricând poate deveni locuitor al Clujului și credincios al acestei biserici.

Am fi dorit mult să asiste Dl. Ministru de Culte la Învierea din acest an, ca să

se convingă în persoană de toate cele ce le-am scris. Fiindcă n'a fost, poate să întrebe șefii autorităților și ei îi vor spune la felu, ca să se convingă că a sosit ceasul suprem să treacă odată la fapte, dând sumele ce se cer pentru continuarea zidirii catedralei, pentru care credem, că până va fi terminată trebuie numai câte 2 Lei de fiecare credincios ortodox din țară. Cum s'au aflat 65 milioane pentru un sanator al ofițerilor, 10 milioane pentru un parc național, alte 7 pentru un nou teatru național în Capitală, și multe milioane pentru cultul și sinagogele jidovești, nădăduim că se vor afla și cele necesare catedralei noastre, măcar acum după ce au mârhnit cu legea cultelor sufletele credincioșilor ortodocși.

Prot. D. Antal.

O logică nouă religioasă

— Naie-Ionistă —

„Crestinismul adevărat cinstește toate religiunile, dar nu se închină numai la a lui. Cine se închină la mai multe legi, nici pe a sa nu și-o cinstește.“ (Dintr'un articol mai vechiu al „Telegrafului Român“ retipărit de curând).

În legătură cu noua lege a Cultelor s'a înstăpânit atât în presa catolică din Ardeal cât și în presa din Capitala țării, în bună parte, o nouă logică religioasă. Și e curios că cu toate că există o comunitate de interes, între reprezentanții presei de dincoace și de dincolo de Carpați, căci ziarele „Curentul“ și „Cuvântul“ au întrecut în apărarea tezei catolice chiar și „Unirea“ din Blaj, totuși metodele de luptă sunt radical deosebite, pe cari nu le putem lăsa neamintite, cel puțin cât privește ziarele din București, căci din acele și-a format cunoștințele o mare parte a publicului românesc.

În acele momente când *unanimitatea episcopilor ortodocși lămurea* în Senatul țării opinia publică, mai ales a vechiului regat, despre ce a însemnat și cu ce mijloace s'a produs *ruptura religioasă a Românilor din Ardeal, un profesor de teologie dela Facultatea teologică din Chișinău făcea opinie separată prin ziare, în mod direct ostil.*

Să răsfoim nițel literatura religioasă a-

pușeană, față de care atleții condeiului au numai extaz de admirație — și nu vom găsi un caz la fel nicăiri. Dar să fim bine înțeleși, să răsfoim aceea literatură ori presă apuseană pe care o admiră atleții noștrii, nu pe aceea care o condamnă. Adeca cea catolică nu cea protestantă. Nu cunosc un singur caz, când s'ar fi petrecut lucrurile la fel, nu numai în chestiuni de mare importanță, dar chiar și în chestiuni mai secundare. Să nu se provoace nimeni la Döllinger Friedrich, Schultze, că acești profesori de teologie odată ajunși în *conflict cu episcopatul catolic*, au tras consecințele logice. În schimb la noi — se pare — că se încetățenește o nouă logică religioasă, *se combate din răspuțeri atitudinea episcopatului ortodox și totuși se consideră omul ca un apărător al ortodoxiei.* Cuvintele pe cari le-am citat din „Telegraful Român“ sunt cele mai actuale pentru a caracteriza situația.

Un alt exemplu, dar mai puțin tragic, este cazul unui *apărător al canoanelor ortodoxe.* Canonistul integral scrie chiar și după votarea legii cultelor: „Legea a fost votată. Ea desavantajează biserica dominantă? Nu cred. Dar să presupunem că e așa. O desavantajează în folosul Statului“. Și cu toate că afirmă lucrul acesta, nu se sfiește același logician să scrie în același articol, că dacă nu se promulgă legea: suntem acolo unde am fost în dis-

cuția dela legea cultelor: ortodoxia încercând a se substitui Statului, pentru a-și crea ei însăși anumite situațiuni, pe cari singură, prin propriile ei puteri nu le-ar fi putut probabil câștiga niciodată“.

Un tratat de logică „naie-ionistă“ se desprinde din cele două citate. Și încă logicianul a făcut parte din comisia care a pregătit anteproiectul legii învățământului teologic.

*

În aceeaș vreme, când această logică religioasă se lățește în largi cercuri prin ziare populare, noi ne pulverizăm forțele în un nesfârșit număr de publicații cari se tipăresc în 400—800 exemplare. Nu avem un ziar care să facă să pulzeze uniform atâtea suflete cari sunt dornice de o directivă unitară și permanentă. Sunt în țara aceasta vre-o 12.000 de preoți, funcționari și dignitari consistoriali, profesori de religie și teologie, cari ar asigura existența morală și materială a unui mare ziar ortodox, care răsbătând în largi cercuri populare ar face imposibilă ivirea „logicei“ religioase aparate de naie-ionisme etc.

Sunt oare aceste zile apropiate ori trebuie să le mai așteptăm încă! ?

i. p.

Dogma învierii

I.

Adevărul de credință privitor la învierea morților, propovăduit de biserică, adevăr de prima importanță în psihologia vieții creștine își întinde rădăcinile sale până la timpurile străvechi ale protopărinților neamului omenesc. Abia rostită sentința de condamnare asupra lui Adam, Dumnezeu prin promisiunea mântuirii, caută să-l mângăie. Promisiunea Divină cuprinde în sine adevărul învierii. Adam îi prinse senzul mai adânc, precum se vede din numele „Eva“ dat soției sale, care însemna mamă a celor vii și prin duhul său văzu în viitorul depărtat pe acea minunată mamă, al cărei fiu va fi învierea și viața.

Sufletele urmașilor primului om, în parte sunt tot mai depărtate de acest adevăr. Îl găsim reapărând din nou la patriarhii poporului iudeu: Avram, Isac și Iacob. Ulți-

mul dintre ei îl exprimă cu puține clipe înaintea morții în cuvintele: „Mântuirea Ta o aștept Doamne“. În speranța ei bucuroasă se coboară în groapă. Îl găsim apoi la toți profetii. Câtă mângăiere cuprind cuvintele profetului Isaia adresate poporului credincios: „O voi cei cari dormiți în morminte, treziți-vă. Cântați un cântec de preamărire, voi cari locuiți în pământ, căci puterea Domnului, va pătrunde în sânul pământului, ca și căldura soarelui: ea va da din nou viața cenușei voastre“ (Isaia 26, 19). Daniil nu se mărginește numai a prezice această generală înviere a celor morți, ci vorbește și despre ursita celor înviați: „Da mulți din cei ce dorm în țărâna pământului, se vor scula: unii spre nemurire, iar alții spre ocară și rușine eternă“. (12, 2).

Ori ne putem gândi la ceva mai înălțător, decât vestita viziune a prof. Ezechiel? „Aceasta spune Domnul Dumnezeu: Iată eu voi deschide mormintele voastre . . . și vă voi reda vouă suflarea voastră . . . ; atunci mă veți cunoaște că eu sunt Dumnezeu vostru . . . care am deschis mormintele“ (Ez. 37, 12-13).

Iob numai în credința despre înviere, găsește razemul, care este atât de puternic, încât să-l sprijine în cele mai grele suferințe“. (Iob 19, 25-26).

Totuși abia în Evanghelii ne apare acest adevăr în întreaga lui extenziune. Câtă ostencală își dă Isus, pentru a ne da o convingere neștrămutată în el. Nu se mulțumește numai a-l propovădui, cât mai des, ci îl face și perceptibil prin câteva minuni, în cari își relevă puterea-i divină de a învia pe cei morți. Întâi readuce la viață pe fica lui Iair, apoi pe fiul văduvei din Nain, mort de câteva zile; mai târziu pe prietenul său Lazar, care era deja înmormântat; în fine pentru a sigila toate învățăturile și probele reale date, lăsându-se pe sine însuși omorât și înmormântat, învie a treia zi.

Dumnezeu a făcut mai mult. Pentru ca acest adevăr, care cuprinde în sine toată mângăierea Tatălui ceresc, se rămână treaz și viu în sufletele noastre, a orânduit că, chiar și natura să fie oglinda fidelă a lui. Schimbarea anotimpurilor, a zilelor cu nopților, a plantelor și animalelor, totul ne vorbește despre măreața înviere. Iarna totul e mort, primăvara reinvie totul. Grăuntele

de grâu e îngropat în pământ, ca și corpul neînsuflețit al omului în groapă: acolo începe a se discompune, însă numai pentru a reveni din nou la viață: și în locul unui grăunte sămănătorul la seceriș recoltează 20—100 de grăunțe. Ce este în ceea ce pierde cel drept prin moarte, dacă compară cu ceea ce-i dă reînvierea?

Evident deci, că Dumnezeu, dacă se poate spune astfel, ține nespuse de mult, ca acest adevăr despre înviere să trăiască în sufletele oamenilor, parte ca un eficace mijloc contra suferințelor, parte ca un puternic îndemn spre virtute.

M.

Rolul creștinismului în trecut și azi

Privind trecutul omenirii din cele mai vechi timpuri și până azi vom vedea că tovarășul nedespărțit, călăuză povătuitoare a omului în toate căile lui, a fost religiu-nea. Cele dintâi cugetări, monumentele literare din toate timpurile își au începutul în religiu-ne. Astfel arhitectura popoarelor orientale, cea greacă și romană, pornesc dela zidirea templelor, sculptura dela statuetele zeilor, pictura dela împodobirea bisericilor, muzica dela serbările religioase. Și dacă vom studia viața popoarelor tuturor timpurilor și din oricare punct de vedere, ușor ne convingem iarăși că'n fruntea tuturor preocupățiunilor locul principal îl are religiu-nea.

Fiind religiu-nea cel mai însemnat factor al vieții omenesci, a fost firesc, ca ea să aibă rolul cel mai covârșitor în dezvoltarea culturală. Spiritul religios, care a dominat viața popoarelor, a fost punctul de plecare al artei, al științei. Ca și seva ce duce materiile nutritive până la cele mai neînsemnate extremități ale plantei, așa a fost religiu-nea în organismul social al lumii.

Aceasta ce privește trecutul antic. Însă cu venirea Mântuitorului pe arena istoriei omenesci, religiu-nea devine un factor și mai însemnat în viață. Prețuind valoarea sufletului mai presus de orice, nu caută să introducă un program de reforme sociale, ci îi dă îndemn spre dezvoltare, deșteptând germenul spiritual și arătându-i idealul

adevărat, împărăția lui Dumnezeu. Creștinismul pătrunde partea tainică a sufletului, unde nu ajunsese nici o cercetare științifică. În acest tainic colț deșteaptă prin puterea-uriază, atâtea energii morale și nesfârșite personalități eroice ori lașe, arătând adevărata directivă ce trebuie să aibă un suflet în toate manifestările lui culturale.

Religiunii creștine — singura ce convine tuturor timpurilor, tuturor oamenilor, vrâștelor și treptelor sociale — i-a succes să vindece ranele de cari sufereau popoarele culte a vechimii, să imblânzească pe barbari, să elibereze pe sclavi și să înfrățească națiunile, unindu-i pe toți în legătura sfântă a credinții și culturai creștine. Toate celelalte religii erau pentru un popor, pentru o familie, pentru'n timp. Creștinismul e însă pentru toată lumea, căci învățăturile lui nu ne-arată trebuințele unor vremuri peste cari am fi trecut, ci cultivă condițiile veșnic netrecătoare ale vieții și sufletului omenesc. Regilor și principilor cuceritori le urmau pretutindeni preoți și călugări misionari, cari prin viața lor evlavioasă, prin propovăduirea necontenită a Evangheliei mântuitoare — și dacă era trebuință chiar și prin moartea lor de martiri, — au câștigat pentru biserica creștină credincioși din ce în ce mai mulți.

Și așa rând pe rând, popor după popor au intrat în școala cea mare a creștinismului, care prin învățăturile acelei Evanghelii sfinte a știut să edifice, să îndrepte și nobiliteze viața socială a popoarelor, promovând prin aceasta cultivarea literaturii, a artelor, a științelor și creând suflete pline de energii morale, capabile pentru cultură, pentru dreptate și muncă stăruitoare.

Prin creștinism se introduce în viața popoarelor sentimentul de umanitate, ce lipsea în mare parte. Bărbați luminați, pătrunși de acest sentiment, au dat naștere la cele mai frumoase instituțiuni de binefacere. Creștinismul ne-a învățat, că sclavul este fratele nostru și deci nu trebuie să-l robim; a dat femeii locul cuvenit în familie; a mântuit pe toți acei copilași nevinovați, cari în baza legilor existente erau meniți morții îngrozitoare. Spiritul religiunii creștine a fost acela, care din lumea veche coruptă în morăvurile ei a făcut să se nască

o lume nouă, cu tot felul de virtuți până atunci necunoscute. Când întregă lume se găsea pe povârnișul decadenței morale, când lumea antică trăgea de moarte; atunci crucea lui Cristos, prin frumusețea învățăturilor divine, a fost adoptată de lumea însetată după o viață ideală.

Deci cu drept cuvânt putem afirma, că creștinismul a fost ușa prin care popoarele barbare au intrat pe arena culturii și civilizației adevărate așa că numirea de popor creștin egalează cu popor civilizat, întocmai cum un popor necreștinat cu drept cuvânt se numește barbar.

Astfel era privită religia și în timpul evului mediu. Creștinismul și cultura erau doi tovarăși nedespărțiți, unul presupunea pe celălalt. E destul să amintim la acest loc influința bisericii în epoca „Renaissance”. Un Michel Angelo, Rafael Santi, Leonardo da Vinci etc. au dat lucrări de valoare artistică superioară și neperitoare. Era după cum a zis Apostolul Pavel când predica Grecilor în fața Areopagului: „În ea viețuim și ne mișcăm și suntem”.

Cu toate binefacerile reale aduse omenirii prin idealismul creștin alimentat în mod natural culturai și civilizației umane, au fost și sunt timpuri când nu lipsește încercarea ridicolă de-a separa religia creștină, și în urmărire, oricare altă religie, de cultură. Este cunoscută lupta înverșunată dezvoltată în timpurile primitive creștinătății, când se încerca sugrumarea încă în fașe a concepției adevărate despre viață, vestită din gura Omului-Dumnezeu.

Se pare, că acel timp al civilizației prea rafinate și coruptă în moravuri, își reînnoiește câmpul de bătălie prin cultura modernă ajunsă aproape de apogeu, saturată în moravuri rele și plină de rafinării meschine. De-odată cu dezvoltarea întinsă ce a luat cultura modernă, mai ales în secolul trecut și azi, se vede și antagonismul ce nutrește față de creștini, ca un ceva de prisos. Omul modern vrea să se lase condus numai de voința sa și să depărteze religia de viața naturală prin faptul, că omul și-ar cheltui puterile cele mai bune în slujba unei lumi suprafirești.

Deși în realitate această dușmănie ar trebui să dispară, căci despre vre-o războire și conflict între creștinism și cultură

— câtă vreme fiecare și păstrează hotarele firești — nu poate fi vorba. Istoria ne învață, că monumentele cele mai durabile și folositoare sunt cele dominate de ideile religioase. Poate lua cultura o dezvoltare cât de intensă, dacă nu va purta pecetea idealismului creștin, ea va fi „ca o aramă sunătoare”. Nici când cultura lipsită de tovarășul inspirator de frumos, adevăr și bine, nu va putea umplea în întregime sufletul uman. Adevărul fundamental e, că religia e viață. Ea este o parte esențială a ființei omenești și în urmărire e lucru firesc ca ea să constituie un element întregitor în viața culturală. A despărți deci acești doi factori înseamnă a atenta împotriva vieții.

Să luăm cazul cu războiul mondial. În tot secolul trecut prin bărbați filozofi și liberi-cugetători se căuta discreditarea religiei. Bogatele curente filozofice, aproape toate se credeau îndreptățite să ocupe locul religiei, iar omul căuta să se afirme ca înțelept, iviolabil și nesupus.

Când marele astronom și matematician francez Laplace a prezentat sistemul său de cosmogonie, întreat de Napoleon unde e Dumnezeu, omul științei moderne răspunse plin de încredere: „N'am nevoie de El, Sire”.

Cu toată spoiala culturii aceștia, când s'a desbătut uraganul războiului, „homo homini lupus” a apărut în toată goliciunea și din întreaga nobilitate științifică a spiritului uman, n'a rămas decât cenușă înșăngerată. Atât de slabă s'a arătat puterea științei lipsită de sufletul vieții creștine.

A trebuit omul să se întoarcă din nou la sânul vechilor altare disprețuite, unde căuta stropul mângăerii în ranele suferite. S'a convins despre existența unui domeniu spiritual, pe care știința noastră utilă nici când nu-l poate explora. Omul modern — nu toți ci o parte doar — uită acest adevăr, momit de succesele imense ale științei. Să plutești în aer și în apă după voie, să vorbești și să te fotografiezi, delăturând distanța și obstacolele și în fine radiul; iată ce face încrezător în puterile sale pe omul modern.

Geologia, chimia, fizica, astronomia, artele într'adevăr sunt mari succese ale minții omenești. Rostul lor în viață este de nețâgăduit, și mult sunt folositoare omului obișnuit cu comoditatea.

Dar să nu se uite adevărul, că ele singure nici când nu pot să ajute la dezvoltarea virtuților, „știința nu poate crea o morală; și nici nu poate să depărteze sau să distrugă morala religioasă. Nu există și nu va exista nici odată o morală științifică; știința larg înțeleasă poate servi morala religioasă; „*semi știința singură e de temut*“ spune Henry Poincaré.*)

În ființa noastră este altoită ca o putere de neînvinge acel judecător necămitarnic și ochiu pururea veghetor în toate gândurile și manifestările noastre ce se numește: *conștiința morală*. Ori cât s'ar căuta de omul științei în laboratoarele chimice, în muzeele mari, ori de bișturiul medicului, sau de telescopul astronomului, ea nu va fi prinsă în aparatele științifice, dar realitatea ei nu o poate nega nimeni. Va fi poate acoperită de rugina fărădelegilor, ori amortită de sgomotul asurzitor al teoriilor, însă când se va deștepta — pe lângă toate mijloacele de sinucidere științifică — ea te va purta ca pe biblicul Cain.

Asupra acestui drept judecător, știința nu poate influența spre bine și înălțare. O nutriție spirituală care să nască, crească și înflorească o viață culturală superioară și de-o calitate adevărat bună, știința singură nu poate da fără de morala creștină. Una ne dă mijloacele spre a ajunge la scopul arătat de cealaltă.

Și din haosul atâtor idei enigmatice și relative în certitudini se desprinde glasul *adevărului etern*; ce se aude răsunând peste mii de veacuri „Eu sunt calea, adevărul și viața“. De veți porni pe drumul Evangheliei lui Isus, descoperiți *adevărul* curat și etern, siguranța vieții, și știința voastră va fi tovarășul desăvârșirii prin morala lui Cristos.

Atunci preocupările omenirii de a introduce în raporturile dintre oameni și viața lor cât mai mult adevăr, bine și frumos, visate atât de mult, vor deveni realitate; iar creștinismul se va dovedi a fi oxigenul din aer în noua orientare culturală a timpului nostru și a românismului în deosebi.

Pr. T. Ciuruș.

Societatea „Credința ortodoxă“ în misiune

Ca și în trecut, societatea studenților dela Academia teologică din Cluj, continuă a aranja conferințe religioase în satele din jurul Clujului.

Duminecă în 8 Aprilie un număr de 14 studenți sub conducerea decanului Academiei *Dr. I. Vască*, însoțit de dnii profesori *Dr. O. Bucevschi* și *Dr. L. G. Munteau*, s'au deplasat în frunțașă comună Cojocna.

În biserica suprapopulată de credincioși, într'o atmosferă de adâncă evlavie s'a oficiat sf. Liturghie de vrednicul preot din localitate G. Suci, asistat de dl preot-prof. *Dr. Muntean* și arhidiacon-prof. *Dr. Vască*. Răspunsurile le-a dat corul studenților. La fine prof. *Dr. Vască*, pe înțelesul poporului a talmăcit evangelia zilei.

După liturgie întreagă comunitatea ortodoxă din comună, întrunită într'o sală a școlii confesionale, a urmărit cu vădit interes, conferința stud. *Dragota*, asupra vieții lui Isus. Diferitele scene din viața Mântuitorului redată cu schiopticonul, au complectat tabloul înfățișat de conferențiar. Au urmat o seamă de cântări religioase, cari din lacrimile stoarse se vede, că au atins cele mai intime cute ale sufletului.

Feliul binevoitor și rugămintele țăranilor de a veni cât mai des cu astfel de programe în mijlocul lor, e o dovadă a efectului înălțător de suflete, produs de frumoasa misiune a studenților-teologi.

Recunoștința minoritarilor

În ședința Cons. orașenesc din Gherla dela 11 Aprilie, s'a votat cu toate voturile, contra 2 voturi, mulțumită Episcopului român unit, pentru că s'a pus și în slujba *bisericilor minoritare* și le-a apărat interesele în Senatul Țării românești. — Vă trebuie altă dovadă despre tendința de revenire la vremurile, când cele 4 confesiuni și 3 națiuni recepte, înfloreau pe pământul clasic al Ardealului, vestit — după spusa ungarilor — de „libertatea religioasă“ ?

*) Perspective sociale și culturale în lumina evangheliei, de prof. Dr. Gr. Cristescu.

CRONICĂ

Darul M. S. Regelui Mihai I.

Ziua Aviației din Duminica Floriilor, care a răscolit sentimentele de darnicie a întregii țări, pentru a-i ajuta apărarea, înmulțind avioanele, a dat prilej M. Sale Să ne arăte o cută a sufletului său ce se va desvolta în virtute regească. Din buna educație ce i se dă, și-a însușit obiceiul ca toți banii care-i primește să-i păstreze într-o pușculiță. În ziua aviației i-a atras atențiunea mulțimea aeroplanelor cari defilau deasupra Capitalei, paralel cu miile de domnișoare cari chetau. Mirat a întrebat și de una și de alta că ce este. I s'a spus că e „Ziua aviației“ și d-șoarele adună bani pentru a se cumpăra aeroplane multe, bune și puternice. A luat la cunoștință răspunsul și către seară, spre uimirea tuturor, a luat pușculița și întinzându-o Mamei Sale, i-a zis:

— Spune să cumpere un aeroplan.

Deschizându-se caseta s'a aflat în ea 15 mii Lei.

Hirotonire. Dl protodiacon Dr. Vasile Sava, consilier eparhial, în ziua de 19 Aprilie c. a fost hirotonit întru preot.

Numire. Diaconul-protocolist Aurel Todoruș, a fost numit arhivar-referent la Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu și cu 1 Aprilie și-a ocupat noul post.

Distinctie. Împlinind parohul nostru din Ighiel Procopiu Costea, vârsta de 86 ani — dintre cari 61 în slujba bisericii cu cinste și vrednicie și bucurându-se la credincioșii săi de mare cinste, ca om temător și iubitor de Dumnezeu, — și ca un slujitor al altariului fără prihană, P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae i-a dăruit de sfintele Sărbători ale Învierii Domnului dreptul de-a purta brâu roșu (inchis). Ne asociem și noi la bucuria ce s'a făcut celui distins și dorim să numărăm în oastea Domnului mai mulți slujitori, asupra cărora să-și poată îndrepta Arhiereul privirea de a le distinge munca și osteneala.

Congresul Naturaliștilor s'a deschis Miercuri, 18 Aprilie, în aula Universității, în prezența Mi-

nistrului Dr. C. Anghelescu — fiind de față Episcopul nostru, toți șefii autorităților militare și civile și un public ales.

Paștile la o dată fixă. Sub presiunea necesităților economice și științifice, se manifestă în toate țările o mișcare în favoarea unei reforme a calendarului și a fixării unei date fixe pentru sărbătoarea Paștilor. Societatea Națiunilor a fost sesizată de această chestiune încă dela 1923 și a instituit un comitet special pentru studiul problemei. După o lungă deliberare și consultarea tuturor bisericilor, comitetul a examinat modalitățile unei reforme eventuale în ce privește sărbătoarea Paștilor, constatând că această chestiune nu pare a se lavi de obiecțiuni de principiu din partea bisericilor și că o dată fixă a Paștilor ar fi foarte favorabilă pentru viața economică a popoarelor. Comisiunea de comunicațiuni și transit a Societății Națiunilor a emis de aceea dorința, ca autoritățile competente să ia cât mai curând o deciziune pentru stabilizarea sărbătoarei Paștilor. Ca prim rezultat al lucrărilor preliminare ale Societății Națiunilor, Camera Comunelor britanică a decis de curând, în a doua lectură, de a fixa data sărbătoarei Paștilor la a doua Duminică a lunii Aprilie. Se crede că această deciziune a Camerei Comunelor va fi punctul de plecare al unei acțiuni internaționale în acest sens.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 2645—1928.

1—2

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *subșef de birou cl. I.* la Consiliul nostru episcopesc, devenit vacant prin abdicare, publicăm concurs cu termin până la 30 Aprilie a. c. — Postul e dotat dela Stat cu 850 Lei salar de bază — Un necăsătorit primește lunar 5072 Lei.

Având a îndeplini funcția de *protocolist și expeditor*, reflectantul trebuie să aibă scrisoare curată și legibilă.

Între concurenți vom preferi clericii ab-solvenți.

În lipsa acestor pot fi numiți respective aleși și alți reflectanți cu pregătiri și praxă de birou, prevăzută la art. 36 și 37 din Statutul funcționarilor publici. — La petiții vor aclude:

1. Atestatul de botez.
2. Act de cetățenie.
3. Atestatul de școală (clasa din urmă).
4. Certificat de bună purtare dela ultimul serviciu de Stat unde a servit.
5. Alte documente recomandatoare, despre anii serviți airea.

De locuință pentru cel numit nu ne putem îngriji.

Cluj, la 12 Aprilie 1928.

NICOLAE
Episcop.

Nr. 241—1928.

3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei *Moinești* cu filia Șeulia, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Parohia are: a) 409 suflete cu filia impr.

b) Sesiune parohială în matre 10 jug., în filie 20 jug.; iar după achitarea datoriilor parohiei matre va mai beneficia preotul încă de 20 jug. în matre;

c) Salar dela Stat;

d) Una zi de lucru dela fiecare familie;

e) Stola îndatinată.

Cei ce reflectează la acest post, să-și înainteze în termenul fixat cererea, înzestrată cu documentele prevăzute de art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabilă aprobare și în parohie.

Luduș, la 30 Martie 1928.

În conțelegere cu Consiliul parohial

Romul Popa, protopop.

Nr. 264—1928.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. II-a *Fărău*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Parohia are: a) 708 suflete,

b) Sesiune parohială 16 jugăre pământ productiv,

c) Salar dela Stat conform pregătirii respectivului preot numit,

d) Casă parohială, grădină și supraedificii economice,

e) Una ferdelă de cucuruz și o zi de lucru dela fiecare familie, din care $\frac{1}{3}$ sunt ale cantorului,

f) Stola îndatinată.

Cei cari reflectează la acest post, să-și înainteze în termenul fixat cererea înzestrată cu documentele prevăzute la art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabila încunoștințare și în parohie.

Luduș, la 30 Martie 1928.

În înțelegere cu Consiliul parohial:

Romul Popa, protopop.

Nr. 275—1928,

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Finciu* din protopopiatul Huedinului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificate.

2. Sesiunea parohială 20 jug. și 1405 st. pătrați. Restul se va complecta prin Reforma agrară.

3. Dela 94 familii câte una miertă bucate: grâu, cucuruz sau săcară, din care $\frac{1}{3}$ parte compete cantorului.

4. Venitele stolare uzitate.

5. Salar legal dela Stat conform calificației.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescripțiilor cuprinse în Regulamentul în vigoare se vor prezenta la oficiul nostru și cu prealabila încunoștințare și în parohie, spre a predica sau celebra și a face cunoștință cu poporul.

Huedin la 26 Martie 1928.

În conțelegere cu Consiliul parohial:

Aurel Muntean, protopop.